

ปัญหาข้อกฎหมายการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนทางอิเล็กทรอนิกส์¹

ว่าที่ร้อยตรีหญิงขวัญทิพย์ ครองหนองแดง²

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสำคัญในการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนนั้น ก็มุ่งเน้นเพื่อพิสูจน์ความจริงว่าข้าราชการพลเรือนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อีกทั้งเป็นการให้ความเป็นธรรมกับข้าราชการพลเรือนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วย ซึ่งการสอบสวนทางวินัยคือการรวบรวมพยานหลักฐาน พิสูจน์ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ทราบความจริงในเรื่องที่มีการกล่าวหา หรือพิสูจน์เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาให้ได้ความจริง เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการทางวินัยเป็นไปด้วยความยุติธรรม รวดเร็ว โดยเมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หากมีมูลกรณีที่เป็นกรณีกระทำความผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการภายใน 60 วัน นับแต่ประธานรับทราบคำสั่งแต่งตั้ง และในกรณีที่มิมีมูลกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คณะกรรมการจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน นับแต่มีประชุมครั้งแรกโดยปกติแล้วจะมีการแต่งตั้งข้าราชการจากหน่วยงานเดียวกับผู้ถูกกล่าวหา แต่อยู่คนละจังหวัดเพื่อความเป็นธรรม โดยในการรวบรวมพยานหลักฐานนั้น จะต้องมีการเดินทางไปยังสถานที่เกิดเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย รวมทั้งมีการสอบพยานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหา โดยจะต้องมีการประชุมของคณะกรรมการสอบสวนให้ครบทั้งสามคน เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน และดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาให้ข้าราชการที่ถูกกล่าวหาได้ทราบเพื่อจะได้ชี้แจงข้อกล่าวหา แต่เมื่อปรากฏว่ามีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งภาครัฐได้มีการออกมาตรการเพื่อป้องกันการติดเชื้อซึ่งหน่วยงานราชการจะต้องปฏิบัติตามมาตรการของภาครัฐ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งหนึ่งในมาตรการของหน่วยงานราชการที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการของรัฐคือมีการกำหนดให้ข้าราชการปฏิบัติงานภายในที่พัก (Work from Home) และหากเป็นจังหวัดที่มีการแพร่ระบาดที่ต้องมีการควบคุมเข้มงวด มีมาตรการห้ามออกพื้นที่จังหวัด ซึ่งทำให้คณะกรรมการสอบสวนวินัย ไม่สามารถที่จะเดินทางไปสอบพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐาน หรือบางครั้งคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งได้มีย้ายไปปฏิบัติราชการที่อื่น ไม่ได้อยู่ในจังหวัดเดียวกับคณะกรรมการอีกสองคน ทำให้ในการประชุมเพื่อรวบรวม

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์ และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์จรูญเกียรติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดิ์คง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พยานหลักฐานเพื่อจะดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหา ไม่สามารถกระทำได้ตามระยะเวลาที่กฎหมายได้กำหนดไว้ เป็นเหตุให้จะต้องมีการขยายระยะเวลาในการสอบสวน ทำให้เป็นการล่าช้า และการสอบสวนจะต้องใช้ระยะเวลานานขึ้น ทำให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยต้องได้รับการเสียหาย หรือเสียสิทธิ์ประโยชน์บางประการไป ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาในกรณีดังกล่าว จึงได้มีการศึกษาเพิ่มเติมว่าในการสืบพยาน การพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมซึ่งมีลักษณะเป็นการสืบพยานเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและซึ่งมีลักษณะคล้ายกับคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบในการดำเนินการโดยนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้เพื่อให้สามารถที่จะดำเนินการพิจารณาคดีให้ต่อเนื่องและเป็นธรรม รวดเร็ว โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้มีการออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้สามารถที่จะดำเนินการสืบพยาน และพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยมีผลบังคับตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม และความรวดเร็วในสถานการณ์ที่เกิดภาวะโรคติดต่อร้ายแรง ซึ่งการนำเทคโนโลยีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับหน่วยงานราชการในบางกรณี หรือกระบวนการงานของศาลยุติธรรมนั้น ได้มีกฎหมายขึ้นมารองรับในการที่จะสามารถให้มีผลตามกฎหมายได้ และเพื่อให้การปฏิบัติราชการดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาถึงการจะนำเทคโนโลยีทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการดำเนินการทางวินัยนั้น ปรากฏว่ายังคงมีปัญหาทางข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ที่ยังไม่สามารถที่จะนำเทคโนโลยีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ได้

จากการศึกษาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนนั้น หากนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้จะทำให้เกิดปัญหาข้อกฎหมาย ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาในเรื่องการรวบรวมพยานหลักฐานของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยโดยเมื่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย คณะกรรมการจะต้องการวางแผนในการเรียกพยานมาสอบปากคำ ณ หน่วยงานที่คณะกรรมการสอบสวนปฏิบัติราชการอยู่ หรืออาจจะต้องเดินทางไปสอบพยานที่หน่วยงานราชการ ในต่างจังหวัด ซึ่งตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ข้อ 32 ได้กำหนดว่าในการสอบปากคำพยาน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่ในกรณีสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลอื่น ซึ่งกรรมการสอบสวนที่สอบปากคำอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือทนายความ หรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา ตามจำนวนที่กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำเห็นสมควรให้เข้ามาในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาซึ่งหากเป็นกรณีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ ซึ่งพยานหรือผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำอยู่ที่บ้านพักหรือสถานที่ที่ไม่เหมาะสม มีบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตได้เข้ามาอยู่ในระหว่างการสอบปากคำด้วย อีกทั้งในการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้เครือข่ายหรือสัญญาณในการเชื่อมต่อของระบบ ต้องมีความเสถียรเพื่อให้การดำเนินการสอบสวนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน ทั้งกรรมการสอบสวน พยาน หรือ

ผู้ถูกกล่าวหา ต้องได้อินคำถามชัดเจน และคณะกรรมการต้องได้รับคำตอบที่ชัดเจนเพื่อการบันทึกถ้อยคำ จะได้ถูกต้องตามถ้อยคำของพยานหรือผู้ถูกกล่าวหาที่ให้ถ้อยคำ แต่เนื่องจากในข้อกำหนดนี้ ยังไม่ได้มีระเบียบ หรือกฎหมายมารับรองว่าสามารถนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการสอบสวนนั้น ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หรือมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย จึงเป็นเรื่องที่ต้องนำมาพิจารณาเพื่อจะได้กำหนดหลักเกณฑ์ กำหนดสถานที่ หรือกฎหมายเพื่อจะทำให้การสอบสวนทางอิเล็กทรอนิกส์มีผลบังคับได้ตามกฎหมาย

2. ปัญหาเรื่องการลงลายมือชื่อของพยาน ผู้ถูกกล่าวหา (ผู้ให้ถ้อยคำ) และคณะกรรมการสอบสวน (ผู้บันทึกถ้อยคำ) . โดยในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ข้อ 30 โดยการสอบปากคำ ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้สอบได้คราวละหนึ่งคนและตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ข้อ 31 ระบุว่าให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ในร่วมในการสอบปากคำ ลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน และในกรณีที่มิบันทึกถ้อยคำหลายหน้าก็ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนที่อยู่ร่วมสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า ซึ่งการบันทึกถ้อยคำเป็นการบันทึกเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่จะสามารถเป็นพยานหลักฐานว่าผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดหรือไม่ หรือการให้ถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา ก็เป็นการให้ถ้อยคำเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์หรือข้อแก้ต่างของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งจะต้องมีการลงลายมือชื่อเพื่อรับรองถ้อยคำที่ให้กับคณะกรรมการสอบสวนและเพื่อยืนยันว่าเป็นถ้อยคำที่ให้ไว้กับคณะกรรมการสอบสวนอย่างแท้จริง ซึ่งการลงลายมือชื่อก็เป็นการยืนยันว่าเป็นถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำจริงๆ แต่หากเป็นการสอบสวนทางระบบอิเล็กทรอนิกส์จะทำให้ไม่ได้มีการลงลายมือชื่อ ของพยาน หรือ ผู้ถูกกล่าวหา หรือคณะกรรมการสอบที่ได้ร่วมสอบปากคำ เนื่องจากอยู่คนละพื้นที่ อาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย การสอบสวนทางอิเล็กทรอนิกส์จะไม่สามารถบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้มีการลงลายมือชื่อตามที่กฎหมายกำหนด

3. ปัญหาในเรื่องการประชุมของคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ข้อ 38 เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานแล้ว คณะกรรมการจะต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาพยานหลักฐาน โดยหากพยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ก็ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ซึ่งองค์ประชุมต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมด และเมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนโดยรวบรวมพยานหลักฐาน และรับฟังคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาเสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการจะต้องทำการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ครบทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็นเพื่อพิจารณาและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ หากเป็นความผิดวินัยจะเป็นความผิดวินัยตามบทบัญญัติใด และควรลงโทษสถานใด จากนั้นจึงจัดทำรายงานการสอบสวนเพื่อเสนอผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาต่อไป ทั้งนี้องค์ประชุมในการ

พิจารณากรณีนี้ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.2556 ข้อ 52 วรรคท้าย กำหนดว่าต้องไม่น้อยกว่าสามคนหรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสอบสวนทั้งหมด ซึ่งโดยปกติแล้วกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งส่วนใหญ่จะแต่งตั้งคณะละสามคน ซึ่งหากเป็นการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้าในการดำเนินการทางวินัยนั้น หากยังไม่มีข้อกฎหมายที่กำหนดให้สามารถทำได้ ก็จะทำให้การประชุมของคณะกรรมการไม่สามารถทำได้ และจะทำให้การทำงานของคณะกรรมการสอบสวนต้องล่าช้าออกไป นอกจากนี้ในระหว่างการสอบสวนอาจมีการโยกย้ายคณะกรรมการสอบสวน ตามระบบราชการ หรือมีการยืมสำนวนให้คณะกรรมการไปสอบสวนเพิ่มเติม ก็จะทำให้กรรมการที่ย้ายไปรับราชการในจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดเดียว กับกรรมการอีกสองท่าน จะต้องเดินทางมาประชุมที่จังหวัดที่กรรมการทั้งสองท่านประจำอยู่ซึ่งหากมีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้จะทำให้การดำเนินการทางวินัยรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และสามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่ได้มีการกำหนดไว้

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการดำเนินการทางวินัยเปรียบเทียบกับ การพิจารณาคดีของศาลแล้วมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันคือเป็นการรวบรวมพยานหลักฐาน มีการสอบปากคำพยาน ผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งกรณีของสำนักงานศาลยุติธรรมเห็นว่าจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) กระทบต่อการเดินทางมาศาลของคู่ความ และการเลื่อนคดีอาจทำให้คู่ความได้รับความเสียหาย จึงได้นำวิธีการพิจารณาทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพิจารณาคดีบางประเภทเพิ่มเติมเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่คู่ความ โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้ออกประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ทำให้การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพิจารณาคดีบางประเภทได้ ทำให้การพิจารณาคดีเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง และมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย

จากการศึกษาค้นคว้าจึงขอเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคาดการณ์ทางวินัยข้าราชการพลเรือนทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

1 จากปัญหาการสอบพยานพยานโดยห้ามมิให้คนอื่นอยู่ร่วมด้วยในระหว่างการสอบสวนนั้น จึงเห็นมีการทบทวนกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการดำเนินการทางวินัยตามที่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและสามารถนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ได้ โดยใน ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ข้อ 26 “ให้เพิ่มเติมในวรรคสาม กรณีการสอบปากคำผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีการบันทึกภาพและเสียงของผู้ให้ถ้อยคำด้วย” ซึ่งจะทำให้ผู้ให้ถ้อยคำตระหนักและระวังมากยิ่งขึ้น อีกทั้งอาจจะกำหนดให้มีการนัดสอบปากคำกันที่หน่วยงานราชการที่ได้มีการประสานกับคณะกรรมการสอบสวนไว้ และมีการจัดสถานที่ไว้เฉพาะในการสอบปากคำทางอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อเสถียรภาพในการใช้ระบบอินเตอร์เน็ตและจะได้เกิดความมั่นใจได้ว่าไม่มีผู้อื่นที่ไม่ใช่ผู้ให้ถ้อยคำอยู่ระหว่างการสอบปากคำได้ หรือให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยกำหนดให้พยานนั้นต้องมีสถานที่ที่เหมาะสม ไม่มีเสียงรบกวน ไม่ใช่ที่

สาธารณะและเป็นพื้นที่ปิดที่ไม่มีบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวนวินัยเข้าออกบริเวณดังกล่าวได้ โดยหากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือมีบุคคลอื่นเข้ามาในระหว่างการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนอาจสั่งให้มีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมของสถานที่ที่พยานใช้ระบบได้

2 จากปัญหาการลงลายมือชื่อของพยานและกรรมการสอบสวนในบันทึกถ้อยคำ หากมีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการสอบพยานและในส่วนของการลงลายชื่อนั้น ต้องการให้สำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีอำนาจโดยตรงในการออกหลักเกณฑ์ในการดำเนินการทางวินัย ซึ่ง ข้อ 94 กฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ได้ให้อำนาจในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นพิเศษที่ไม่อาจนำหลักเกณฑ์วิธีการ ที่กำหนดในกฎ ก.พ. มาใช้บังคับได้ ให้อำนาจ สำนักงาน ก.พ.พิจารณาเห็นควรให้มีการดำเนินการอย่างอื่นเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์วิธีการ ในการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนได้ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้ของ กฎ ก.พ. โดยให้สำนักงาน ก.พ. ระเบียบเกี่ยวกับการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ และกำหนดค่านิยมของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่นเดียวกับศาลยุติธรรม และพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ซึ่งกำหนดค่านิยมไว้ว่า ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ อักษร อักษระ ตัวเลข เสียง รวมถึงสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยวัตถุประสงค์ก็เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยได้ ซึ่งการยืนยันตัวบุคคลตามลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นสามารถลงลายมือได้หลากหลายรูปแบบเพื่อเป็นการยืนยันตัวตนของบุคคลที่มาให้ถ้อยคำด้วยลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น อักษร ตัวเลข เสียง หรือสัญลักษณ์อื่น อีกทั้งในระหว่างการสอบสวนนั้นการยืนยันตัวระบุบุคคลที่มาให้ถ้อยคำก็สามารถที่จะแสดงบัตรประจำตัวประชาชนให้ปรากฏบนหน้าจอและบันทึกภาพยืนยันตัวตนได้ และในระหว่างการดำเนินการสอบปากคำก็ให้มีการบันทึกถ้อยคำให้มีการบันทึกภาพและเสียงในระหว่างการให้ถ้อยคำด้วยตลอดจนการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้อย่างต่อเนื่อง และให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ลงในบันทึกถ้อยคำว่าเป็นการสอบทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ไว้เพื่อจะได้ทราบว่ามีการยืนยันกันแล้วและหากไม่สามารถลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ให้ถือว่าเป็นกรณีที่บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อไม่ได้ ซึ่งในพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ นั้นให้ระบุว่าการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐนั้น หากได้ดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาและให้ถือผลโดยชอบด้วยกฎหมายตามหลักของกฎหมายนั้น แต่เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยนั้นได้มีกฎหมายไว้โดยเฉพาะ จะต้องมีการออกกฎหมายหรือระเบียบของตนเองเพื่อใช้เกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัยอย่างเฉพาะ ดังนั้นหากจะให้การดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนทางอิเล็กทรอนิกส์มีผลบังคับใช้ให้ถูกต้องตามกฎหมาย จะต้องให้สำนักงาน ก.พ.ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบได้ดำเนินการออก

กฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือเวียนมาประกาศใช้เพื่อให้หน่วยงานราชการนำวิธีการที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด เพื่อให้มีผลบังคับได้ตามกฎหมายต่อไป

2.3 จากปัญหาในเรื่องการประชุมของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

ในขั้นตอนการประชุมของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้นจะต้องมีการประชุมที่ต้องมีองค์ประชุมให้ครบถึงจะเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายคือการประชุมแจ้งข้อกล่าวหา และการทำรายงานสอบสวน ซึ่งเห็นว่าในปัจจุบันมีการนำระบบเทคโนโลยีทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้อย่างมากมายและมีระบบรักษาความปลอดภัยที่จะทำให้ผู้อื่นไม่สามารถล่วงรู้ในการประชุมได้ อีกทั้งจะทำให้การสอบสวนเป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ ซึ่งการประชุมของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ 36 ข้อ 52 ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 นั้นต้องมีกรรมการอย่างน้อยสามคนหรือไม่ น้อยกว่าถึงหนึ่ง เห็นควรเพิ่มเติมในส่วนวรรคท้ายว่า “การประชุมของกรรมการนั้น สามารถประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้เข้าร่วมประชุมไม่ต้องอยู่ในที่ประชุมเดียวกัน ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นกันได้ ทั้งนี้ให้มีการบันทึกภาพและเสียงไว้ตลอดการประชุม” ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นหลักฐานว่าได้มีเข้าร่วมประชุมกันครบองค์ประชุมตามที่กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์เอาไว้

อย่างไรก็ดีในการแก้ไขกฎการดำเนินการทางวินัยนั้น อาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินการที่ต้องใช้ระยะเวลา และเป็นเวลานานไม่อาจทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันได้ จึงเห็นว่าสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย มีหนังสือเวียนเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการทางวินัยทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง เพื่อจะได้เป็นแนวทางหลักในการดำเนินการทางวินัยให้กับส่วนราชการต่างๆ ดำเนินการได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดและให้มีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย และเกิดความเข้าใจและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกได้อย่างรวดเร็วให้กับทั้งผู้ถูกกล่าวหาและหน่วยงานราชการ

เอกสารอ้างอิง

สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ. . คู่มือการดำเนินการทางวินัย.กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการ

สำนักงาน ก.พ., 2553

สำนักงาน ก.พ.,การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการ

ทางวินัย พ.ศ. 2556 พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์มาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ.,2559

ประวิภา ฌ นคร. วินัย: หลักและวิธีการรักษาวินัย.กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์มาตรฐานวินัย สำนักงาน
ก.พ.,2558

ปิยวรรณ พักเจริญ. “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ศึกษากรณี ประกาศ คณะกรรมการ
กลางพนักงานเทศบาล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทาง
วินัย.” สารนิพนธ์นิติศาสตร มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2562.

ณัฐดนัย นาตวัชระ. “ปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบและความเป็นอิสระขององค์กรสอบสวนทางวินัยของข้าราชการ
พลเรือน.”.วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2559.